

Stichting Behoud de Zak van Zuid-Beveland

secretariaat: BZZB
Van der Poest Clementstraat 7
4443 AL Nisse
tel: 0113-64 95 36
e-mail: bzzb@hetnet.nl

Provinciale Staten, directie RMW,
Postbus 165, 4330 AD Middelburg.

Nisse, 8 mei 2012.

Onderwerp: Omgevingsplan.

Geachte dames en heren,

Het bestuur van de stichting Behoud de Zak van Zuid-Beveland (BZZB) reageert hierbij op het ontwerp Omgevingsplan Zeeland 2012-2018 (OPZ). Wij doen dit vanuit onze inzet voor behoud en versterking van natuur, landschap, milieu en cultureel erfgoed. In het bijzonder beoordelen wij het ontwerp op de gevolgen voor de kwaliteit van de leefomgeving in de Zak van Zuid-Beveland.

Centraal staat dat Zeeland wordt aangemerkt als *land in zee*. De bijzondere en onderscheidende kenmerken die hiermee verbonden zijn, dienen te worden gekoesterd. Zij horen vertrekpunt te zijn voor invulling van het tweede OPZ. Wij betreuren het dat vrij eenzijdig en op alle fronten wordt ingezet op economische ontwikkeling. Weliswaar voorzien van het mode-etiket *duurzaam*, maar niettemin in het klassieke model van groei, groei, groei en nog eens groei.

Er is sprake van een gebiedsgerichte indeling produceren, beleven en bloeien. In elk van deze gebieden moet de economische motor op volle toeren draaien. Voor uitbreiding van bedrijvigheid worden vrijwel geen drempels opgeworpen. Beperkingen zijn zodanig geformuleerd dat altijd wel uitzonderingen mogelijk zijn. Zelfs de drie deelgebieden die vanwege de opmerkelijke waarden het Nationaal Landschap Zuidwest-Zeeland vormen, worden over één kam geschoren met het overige buitengebied.

Verzuimd wordt nadrukkelijk in te zetten op ontwikkeling van een *groen-blauwe* economie. Die biedt juist voor een *land in zee* de duurzaamste perspectieven. De provincie moet hierin voorschrijvend zijn. Teveel wordt overgelaten aan de gemeenten. Dit lijkt sympathiek, maar is funest voor essentiële keuzes. De geschiedenis leert dat de Zeeuwse gemeenten doorgaans

niet het vermogen hebben grensoverschrijdend, (boven)regionaal te oordelen en te beslissen. Hier geldt nog altijd het gezegde *'t is aol eige pooke's gezondeid*. Met name bij woningbouw, bedrijventerreinen en inrichting landelijk gebied (waaronder nieuwe economische dragers) moet de provincie sturen en opleggen, als ware zij de gemeente Zeeland. Dit klemt temeer nu het Rijk zichzelf steeds meer op afstand zet.

Het voluit inzetten op groei betekent onder meer dat tegenover economische ontwikkelingen heel wat *negatieve gevolgen* staan. Bijvoorbeeld de Kanaalzone en Sloegebied: de effecten van het OPZ pakken ongunstig uit voor de thema's doelmatig ruimtegebruik, beschikbare milieuruimte, geluid, kwaliteit Natura 2000-gebieden, kwaliteit en omvang ecologische hoofdstructuur (EHS) en kwaliteit oppervlaktewater. Positief zijn de duurzame energieopwekking en de vermindering van CO₂-uitstoot. Voor het landelijk gebied en de kust/deltawateren gelden evenzeer thema's die onvoldoende scores. In het landelijk gebied gaat het bij de effecten van het omgevingsbeleid om onvoldoendes voor de Natura 2000-gebieden, de EHS, milieubeschermingsgebieden en bodemkwaliteit. Mede gelet op het ontbreken van een vergelijking, twijfelen wij aan de kwalificatie goed/voldoende voor landschap en cultuurhistorie.

Wij zijn ervan geschrokken dat van de 16 Natura 2000-gebieden er liefst 12 een *onvoldoende* krijgen bij de beoordeling van de huidige situatie en autonome ontwikkeling. Dit moet toch te denken geven. Alleen de Yerseke en Kapelse Moer krijgen het predikaat goed, de Voordelta en Zwin met Kievittepolder scores voldoende. Jammer dat in het OPZ geen specifieke maatregelen zijn opgenomen voor de Natura 2000-instandhoudingsdoelen. Ten aanzien van beschermde soorten en niet-beschermde bedreigde soorten buiten natuurgebieden worden maatregelen aangekondigd. Het ontbreekt aan een uitwerking hiervan, zodat onduidelijk is welke verbeteringen kunnen worden bereikt.

Het is opmerkelijk en onjuist dat in het OPZ op enkele essentiële onderdelen geen heldere ruimtelijke keuze worden gemaakt. Zoals onder meer een nadere uitwerking van de herijkte EHS en de koppeling met de doelen van Natura 2000, de kaderrichtlijn water, het voorgenomen waterbeheer 21ste eeuw, landschap en cultuurhistorie. Wij missen een *goede ordening* van het gebruik van de deltaxwateren voor visserij, watersport en natuur, alsook een *goede ordening* van het landelijk gebied voor de functies natuur en landschap, landbouw,

aquacultuur en recreatie. Belangrijke kennis en informatie ontbreken. Wij dringen er daarom op aan geen onomkeerbare ontwikkelingen toe te staan.

Terecht wordt aangegeven dat komende jaren de *disbalans* tussen woningaanbod en –vraag zich versterkt. Het risico van leegstand neemt toe. Er is niet langer sprake van een huizentekort, maar van een overschot. Het verdient aanbeveling in het OPZ duidelijker kaders te stellen voor bouw(on)mogelijkheden in de onderscheidende steden en dorpen. Wanneer het accent op de steden wordt gelegd, is het logisch dat de groei van dorpen wordt beperkt. Hierover moet niet omfloerst worden gedaan. Het is gewenst hier man en paard te noemen: een soort typologie van kernen herinvoeren. Voor woningbouw dient vergelijkbare duidelijkheid te worden gegeven als voor het aanbod bedrijfslocaties (voldoende tot na 2020) gebeurt. Wij zijn tegen de komst van een Westerschelde Container Terminal in het Sloegebied, vooral vanwege de effecten op het achterland.

De omvang van *verbrede landbouw* (20% van de agrarische bedrijven) neemt af. Dit heeft ons inziens te maken met de beperkte mogelijkheden van de verschillende activiteiten. Op een gegeven moment zijn er genoeg zorgboerderijen, boerderijwinkels, en dergelijke. Dat geldt ook voor bijzondere woonmilieus, waarvan het nog maar de vraag is of die altijd leiden tot behoud en versterking van landschap en cultuurhistorie. Ook het tegendeel kan het geval zijn. Het is de vraag of dit door komst van het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) verandert. Wellicht dat groene diensten voor enige uitbreiding kunnen zorgen, alsmede aquacultures (300 hectare). In het OPZ wordt onvoldoende ingespeeld op de beperkingen. Wij zetten grote vraagtekens bij de noodzaak van *proefprojecten* intensieve veehouderij.

Er dient zeer behoedzaam te worden omgegaan met komst van aquacultures, de groei van recreatievoorzieningen en andere economische activiteiten in het landelijk gebied. Dit vanwege de risico's hieraan verbonden: aantasting kwaliteiten landschap, met gevolgen voor Natura 2000-gebieden, de EHS en leefgebiedsoorten, alsmede de milieubelasting wegverkeer.

Het is niet wenselijk dat het aanbod aan *kampeerplaatsen* in de provincie verder toeneemt. Daar zijn wij het van harte mee eens. Wij vragen ons af hoe dit beleid zich verdraagt met het toestaan van 25 eenheden of standplaatsen op een minicamping. Van kleinschalig kamperen is in dit geval geen sprake meer. Wij missen een onderbouwing van het getalscriterium en ook vragen wij ons af

waarom een volwaardige landschappelijke inpassing alleen geldt bij realiseren van nieuwe permanente eenheden.

Wij hebben veel moeite met de positie, rol en macht van de *Agrarische Adviescommissie Zeeland (AAZ)*. Dat de provincie niet beschikt over specifieke agrarische deskundigheid is een onzin-argument. Dat kan immers op veel andere beleidsterreinen ook van toepassing zijn en daar worden ook geen speciale commissies voor opgericht. Als de AAZ moet blijven bestaan, dan dient bij de herziening van het convenant op zijn minst meer en tijdige openheid worden ingebouwd over de adviezen. Het beste zou zijn als de adviezen ter inzage worden gelegd, met een mogelijkheid voor inbreng van een zienswijze. Los daarvan moet de samenstelling van de commissie aangepast worden, zodat de belangen van natuur, landschap en cultuurhistorie beter in de advisering worden meegewogen.

Over het toelaten van *teeltondersteunende voorzieningen* en het stellen van voorwaarden hieraan, moet bij voorkeur de provincie (en niet de gemeenten) beslissen. Alleen dan is provinciebreed eenzelfde regime mogelijk. Zo wordt voorkomen dat in de ene gemeente teeltondersteunende voorzieningen worden toegelaten en in een buurgemeente niet. De lijst van nieuwe economische dragers is zo uitgebreid, dat beter volstaan kan worden met het aangeven van de dragers die niet mogelijk zijn. In plaats van een uitbreidingsmogelijkheid van 20% toe te staan voor verwerkende bedrijven in het landelijk gebied, is een strikt te handhaven maximumomvang (uitsterf-constructie) te prefereren. Niet voor niets wordt bij nieuwe vestiging verwezen naar (grote) bedrijventerreinen.

Het is jammer dat de ligging van de regionale waterkeringen en de normen voor de sterkte ervan niet tegelijk met het OPZ worden vastgesteld. Wat hierover in de Verordening Ruimte staat is wel heel beperkt. Voor het openstellen van zogenaamde *onderhoudswegen* op de dijken, dient de provinciale nota die over buiten- en binnendijks fietsen is opgesteld, leidraad te zijn.

Met vriendelijke groet, namens het bestuur van

STICHTING BEHOUD DE ZAK VAN ZUID-BEVELAND